

ТОДУА Г.А. МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКАЯ БАЗА КАК ФАКТОР ЭФФЕКТИВНОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ СИСТЕМЫ МВД УКРАИНЫ

Определены состав материально-технической базы ведомственных Вузов и их значение в функционировании учебных заведений; представлены рекомендации по оптимизации управления материально-технической базой для повышения эффективности работы Вузов.

TODUA G.A. MATERIAL BASE AS THE FACTOR OF EFFICIENCY FUNCTIONING OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF SYSTEM UKRAINE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

The structure of material base of departmental High schools and their value in functioning of educational institutions are determined; recommendations for optimization of management by material base for increase of an overall performance of high Schools are submitted.

УДК 351.74(477)

О.П. УГРОВЕЦЬКИЙ

Департамент державної служби охорони при МВС України

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ОХОРОНИ ПРИ МВС УКРАЇНИ

Розглянуте правове регулювання адміністративної діяльності Державної служби охорони.

Для того, щоб визначити правове регулювання адміністративної діяльності служби охорони, необхідно здійснити класифікацію норм права у системі юридичних гарантій забезпечення законності в діяльності цієї служби. Виділяють наступні групи норм, які:

- визначають адміністративну діяльність служби охорони, апаратів і підрозділів з забезпечення особистої безпеки громадян, захисту об'єктів всіх форм власності від протиправних посягань на договірних засадах та боротьбу з іншими правопорушеннями в місцях несення служби як діяльність, що здійснюється тільки на основі і на виконання закону;

- регламентують конкретні права та обов'язки працівників підрозділів служби охорони, форми контролю за фактичним виконанням нормативно-правових актів;

- регламентують порядок та межі застосування заходів адміністративного примусу;

Дослідження проблеми правового регулювання організації діяльності Державної служби охорони має, на наш погляд, науково-практичне значення - сьогодні відсутні її комплексні дослідження, а існуючі правові знання потребують систематизації та узагальнення. Проведення дослідження з такої тематики дозволить виявити прогалини у чинному законодавстві, сформулювати відповідні пропозиції щодо їх вдосконалення. Вирішення цих завдань сприятиме реалізації принципу законності як базовому, що визначає зміст діяльності служби охорони, створить умови для реального забезпечення прав і свобод людини і громадянина у сфері захисту об'єктів всіх форм власності від протиправних посягань на договірних засадах та боротьби з іншими правопорушеннями в місцях несення служби.

- спрямовані на забезпечення нормальної роботи

служб та підрозділів служби охорони, а також на правовий захист працівників служби охорони та членів їх родин;

- визначають строки і порядок оскарження, скасування або припинення дії незаконних актів служби охорони;

- встановлюють адміністративну, дисциплінарну та інші види відповідальності за порушення правових норм та визначають юридичні гарантії як для громадян, так і працівників служби охорони.

Така класифікація дозволяє провести глибокий аналіз особливостей правового регулювання адміністративної діяльності служби охорони. Цю стосується організації діяльності, то вищезазначені норми утворюють її "глибинний прошарок", але цей підхід потребує подальшого розвитку з врахуванням того, що поняття адміністративної діяльності та організації співвідносяться як часткове і загальне.

Адміністративну діяльність Державної служби охорони визначають як врегульовану нормами адміністративного права специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність з організації та забезпечення особистої безпеки громадян, захисту об'єктів всіх форм власності від протиправних посягань на договірних засадах та боротьбу з іншими правопорушеннями в місцях несення служби.

Дослідження визначених проблем неможливе без звернення до поняття "правове регулювання". Сьогодні існує безліч тлумачень цього поняття, але ми зупинимось на понятті С. Алексєєва, який пропонує його розглядати як здійснюваний за допомогою права і всієї сукупності правових засобів юридичний вплив на суспільні відносини [1, с.5]. Правове регулювання завжди здійснюється через особливий "інструментарій", притаманний тільки право-

вому механізму, призначений юридично гарантувати досягнення цілей, які ставив законодавець, видаючи або санкціонуючи юридичні норми, у межах певних типів, "моделей" юридичного впливу.

Разом із тим, слід відмітити, що усі дослідники змісту категорії правового регулювання відзначали, що правове регулювання здійснюється за допомогою правових засобів, під якими розуміються об'єктивовані субстанціональні правові явища, що мають фіксовані властивості, дозволяють реалізувати потенціал права, його сили. Через правові засоби розкривається соціальна сила права.

Первинні засоби правового впливу на поведінку людей, пов'язані з наділенням їх суб'єктивними юридичними правами та покладанням на них суб'єктивних юридичних обов'язків, розуміються як способи правового регулювання. До основних способів правового регулювання належать дозволи, зобов'язання, заборони [2, с.408-409].

Крім способів, виділяють типи правового регулювання (режими) як особливий порядок правового регулювання, що виражається у певному поєднанні способів (дозволів і заборон) і створює стан сприяння задоволенню інтересів суб'єкта права [3, с.497]. Правовий режим узагальнено визначають як порядок регулювання, що виражений у комплексі правових засобів, які характеризують особливе сполучення взаємодіючих між собою дозволів, заборон, позитивних зобов'язань та створюють особливу спрямованість регулювання. У межах кожного правового режиму завжди беруть участь усі первинні елементи правової матерії (способи правового регулювання).

Виділяють два типи правового регулювання (режими): загально-дозволенний та спеціально-дозволенний [2, с.410].

Вищезазначене надає підставу для визначення поняття правового регулювання організації діяльності Державної служби охорони при МВС України як специфічного виду соціального регулювання, що полягає у нормотворчій діяльності уповноважених органів щодо організації служби охорони як структурної складової системи органів виконавчої влади, а також забезпечення взаємодії підрозділів Державної служби охорони при МВС України (їх посадових осіб) із громадськістю з метою забезпечення особистої безпеки громадян, захист усіх форм власності від протиправних посягань на договірних засадах та боротьбу з іншими правопорушеннями в місцях несення служби.

Правовий режим організації діяльності Державної служби охорони при МВС України створюється системною нормативно-правових актів, які відрізняються один від одного багатьма ознаками - юридичною силою, назвою, органами, що їх приймають, порядком набрання чинності, однак мають одне спрямування - упорядкування, узгодженість, взаємодію структурних одиниць ДСГО (їх посадових осіб) між собою, між собою та органами (підрозділами) МВС України, а також із громадськістю для реалізації завдань ДСГО, визначених чинним законодавством. Так, пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України "Положення про Державну службу охорони при Міністерстві внутрішніх справ" [4] визначені такі основні

завдання ДСГО:

- здійснення за договорами заходів охорони особливо важливих об'єктів згідно з переліком, що затверджується Кабінетом Міністрів України, інших об'єктів (обмежені території, будівлі та споруди тощо), вантажів, а також грошових знаків і цінних паперів, що перевозяться, інкасації в містах, не охоплених централізованою службою інкасації, і перевезення цінностей Національного банку, забезпечення особистої безпеки громадян.

- розроблення основних вимог до захисту об'єктів усіх форм власності та громадян від злочинних посягань, типових договорів і вимог до інженерно-технічного укріплення та захисту об'єктів, оснащення їх технічними системами та засобами теле-, відоспостереження, тривоажної сигналізації, контролювання доступу, а також інструкцій та інших документів, що регламентують виконання охоронних функцій;

- участь у проведенні єдиної технічної політики щодо впровадження з розробки, технічних засобів охоронного призначення шляхом розроблення нормативних документів на час усього циклу їх життєдіяльності.

Правове регулювання організації діяльності ДСГО є спеціально-дозволеного типу, оскільки органи ДСГО (їх посадові особи) мають діяти за принципом "заборонено все, крім прямо дозволеного законом" (ст.19 Конституції України).

У правовому регулюванні організації діяльності ДСГО при МВС України вирішальне значення має Конституція України як найвища юридична сила, що надає суспільним відносинам цільову і цілісну структуру та закріплює принципи організації державної влади, діяльності органів влади (законодавчої, виконавчої, судової). Тому ці принципи є базовими щодо організації діяльності органів ДСГО при МВС України, які структурно належать до системи органів виконавчої влади, зокрема, принципи: розподілу влади; постійності і детермінованості складу і повноважень ДСГО при МВС України; верховенства права; законності; пріоритету прав і свобод людини і громадянина у діяльності органів ДСГО; відповідальності держави (посадових осіб) за свою діяльність перед громадянами.

Організацію діяльності ДСГО МВС України регулюють наступні закони та нормативно-правові акти України: "Про міліцію", "Про підприємства України", "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", Кодекс України про адміністративні правопорушення, Постанови Кабінету Міністрів України "Про заходи щодо вдосконалення охорони об'єктів державної та інших форм власності" від 10.08.1993 р. № 615, "Про затвердження порядку здійснення контролю за обігом наркотичних (психотропних) лікарських засобів" від 18.01.2003 р. № 58, Наказ Міністерства внутрішніх справ України "Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів" від 21.08.1998 р. № 622 та інші.

Цими нормативними актами закріплюється, що служ-

ба охорони є органом держави, який виконує широке коло завдань та функцій щодо охорони правопорядку та боротьби з правопорушеннями. З точки зору правової характеристики в правоохоронній діяльності міліції охорони розрізняють такі основні напрями: охоронний, адміністративний, профілактичний, виховний. Множинність цих напрямків зумовлює як специфіку форм та методів діяльності Державної служби охорони при МВС України, так і правового регулювання відповідних відносин. Тому зміст правового регулювання діяльності Державної служби охорони має визначатися його повнотою і внутрішньою узгодженістю правових норм. Специфіка правового регулювання діяльності ДСО пов'язана з повнотою охоплення відповідних відносин, які регулюються правовими актами різних галузей права, тому звідси виникає потреба в єдиному законі прямої дії, який би не вимагав додаткових роз'яснень та інструкцій.

Таким чином, необхідно розробити Закон України "Про охоронну діяльність" де закріплено основні положення та засади діяльності Державної служби охорони при МВС України щодо охорони об'єктів усіх

форм власності; охорони об'єктів та майна, вантажів, а також грошових знаків і цінних паперів та інших цінностей, а також забезпечення особистої безпеки фізичних осіб на договірних засадах, стосовно реалізації єдиної на території України концепції охорони.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев С.С. Общая теория права. -В 2-х т. -Т.II. -М.: Юрид. лит., 1982. -360 с.
2. Загальна теорія держави і права: Підручник /За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченка, О.В. Петришина. -Харків: Право, 2002. -427 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. -Харків: Консум, 2001. -656 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України "Положення про Державну службу охорони при Міністерстві внутрішніх справ" від 15.08.2001 р., № 4053.

Надійшла до редакції 10.06.2004

УГРОВЕЦКИЙ О.П. ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ ОХРАНЫ ПРИ МВД УКРАИНЫ
Рассмотрено правовое регулирование административной деятельности Государственной службы охраны.

UGROVETSKY O.P. LEGAL REGULATION OF THE ORGANIZATION OF PUBLIC SERVICE OF PROTECTION AT THE UKRAINE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS ACTIVITY
Legal regulation of administrative activity of public Service of protection is considered.

О.І. ЯРЕМЕНКО

канд. наук з держ. упр., доц.

Науково-дослідний центр правової інформатики АПрН України

УДК 35.083.8(477)

СЛУЖБОВА ТАЄМНИЦЯ ЯК ГАРАНТІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Розкрито правові аспекти збереження режиму секретності інформації з обмеженим доступом, яка стала відома державним органам та посадовим особам в результаті виконання ними своїх функцій за передбаченими законом процедурами; здійснено порівняння правового режиму службової, професійної та комерційної таємниці.

Процес становлення ринкових відносин в Україні проходить одночасно із світовою тенденцією трансформації індустріального суспільства в інформаційне, в якому ключову роль відіграють процеси створення, набуття, обробки, збереження, передачі, поширення і використання знання та інформації, що актуалізує проблему інформаційної безпеки всіх суб'єктів суспільних відносин. Різноманітні аспекти останньої є предметом наукового аналізу вітчизняних та зарубіжних вчених Г.А. Андрощука, І.В. Арістової, О.М. Бандурки, І.Л. Бачило, В.Д. Гавлювського, М.І. Галантича, Р.А. Калюжного, Ю.М. Капіци, Г.В. Козаченка, В.А. Копилова, Б.А. Кормича, О.В. Кохановської, П.П. Крайнева, П.І. Орлова, Г.Г. Почепцова, М.М. Рассолова, М.Я. Швеця, В.О. Шамрая, В.С. Цимбалюка, В.І.

манітні аспекти останньої є предметом наукового аналізу вітчизняних та зарубіжних вчених Г.А. Андрощука, І.В. Арістової, О.М. Бандурки, І.Л. Бачило, В.Д. Гавлювського, М.І. Галантича, Р.А. Калюжного, Ю.М. Капіци, Г.В. Козаченка, В.А. Копилова, Б.А. Кормича, О.В. Кохановської, П.П. Крайнева, П.І. Орлова, Г.Г. Почепцова, М.М. Рассолова, М.Я. Швеця, В.О. Шамрая, В.С. Цимбалюка, В.І.